

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งธนบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายพิชัย จงสถิตย์วัฒนา) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริง

ธนาคารดีบีเอส ไทยทูล จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายพิชัย จงสถิตย์วัฒนา ผู้ร้อง
เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งธนบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ขอให้พิพากษาให้ผู้ร้องคืนเงินเกินบัญชี
โดยขอให้บังคับผู้ร้องให้ชำระเงินจำนวน ๔๐,๘๒๑,๐๕๐.๖๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ
๑๘.๒๕ ต่อปี จากต้นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จากต้นเงิน
๘,๖๓๗,๒๕๘.๘๔ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้แก่โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้องยื่นคำให้การเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ปฏิเสธฟ้องของโจทก์ว่า บทบัญญัติ
มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช
บัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติ
โดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งสถานะของบุคคล และฐานะทางเศรษฐกิจ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๐ และทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค และการผูกขาดทางการค้า ขัดต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งธนบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน
๒๕๕๓ โต้แย้งว่าพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้
บังคับแก่คดีนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ และต้องด้วย
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลส่งคำโต้แย้งนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลแพ่งธนบุรี
จึงส่งคำร้องหรือข้อโต้แย้งของผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ผู้ร้องขอให้วินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยไว้แล้วในคำวินิจฉัยที่ ๑๓/๒๕๕๕ ว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ จึงไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวอีก คงเหลือประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเพียงประเด็นเดียวว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองบุคคลให้เสมอกันโดยกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายโดยเท่าเทียมกัน ห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

ส่วนมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ บัญญัติว่า

“ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑)

(๒) ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้

ฯลฯ

การกำหนดตามมาตรานี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

เห็นได้ว่ามาตรา ๑๔ ดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยที่อาจเรียกได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้นำบังคับกับธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารโดยเท่าเทียมกัน ในการปฏิบัติต่อลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ในเรื่องเกี่ยวกับดอกเบี้ยและส่วนลด ไม่ได้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้ใช้กับธนาคารหนึ่งธนาคารใดโดยเฉพาะ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ด้วยเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

นายสุจิต บุญบงการ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ